

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Sesamstraat

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 6 maart 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 19 november 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op Peuterwerk Sesamstraat. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin het kinderdagverblijf is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en voerschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De houder en de pedagogisch medewerkers zijn goed voorbereid om voorschoolse educatie te geven. Daarbij benutten ze hun kennis om ook de doelgroeppeuters goed te volgen in hun ontwikkeling. Als zij denken dat er extra hulp nodig is, overleggen ze altijd met de ouders en komt die hulp er snel.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een prettige en veilige sfeer op de groep. De kinderen en de ouders zijn duidelijk welkom en krijgen de aandacht die nodig is. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen ruimte, stellen grenzen als dat nodig is en benoemen dan steeds het positieve.

Wat kan beter?

De locatie (en houder) kan van te voren bepalen tot welk resultaat de voorschoolse educatie (VE) moet leiden en hierover met de gemeente in gesprek gaan.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

**Kinderopvangorganisatie: Kwink
Kinderopvang B.V.**

LRK-nummer: 217649695

Totaal aantal doelgroeppeuters: 26

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	4
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuterwerk Sesamstraat.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en een pedagogisch medewerker van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht.

Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Peuterwerk Sesamstraat.

Conclusie

De kwaliteit van de voorschoolse educatie is op Sesamstraat op de meeste onderdelen voldoende. Dat geldt voor de uitvoering van het voorschoolse programma en de prettige sfeer op de groepen. De wijze waarop de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de kinderen volgen en de extra begeleiding waarderen we als goed. De locatiemanager van de houder is nauw bij de vve en de kindbesprekingen betrokken. De samenwerking met basisschool Het Mozaïek verloopt soepel. De afstemming van de thema's en de 'warme overdracht' zijn hier voorbeelden van.

Kansen voor verbetering zien wij bij de doorgaande lijn in de woordenschatontwikkeling van peuters en kleuters en in de verdere ontwikkeling van de kwaliteitszorg.

Context

Peuterwerk Sesamstraat is in pandig gehuisvest in basisschool Het Mozaïek in Veenendaal Centrum-Zuid. Er zijn twee groepen van elk 16 peuters die voorschoolse educatie aanbieden. Alle kinderen in deze twee groepen zijn doelgroeppeuters en bijna allemaal hebben ze een niet-Nederlandse culturele achtergrond. Een deel van de kinderen is vluchteling of statushouder. Dat betekent dat ook de ouders moeite hebben met de Nederlandse taal.

De locatie krijgt sinds januari 2016 subsidie van de gemeente Veenendaal om voorschoolse educatie aan te bieden.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 1 november 2017 de basisvoorwaarde 'Oudercommissie' voorschoolse educatie nader onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden omdat de houder zich aantoonbaar heeft ingespannen om een oudercommissie te vormen.

Afspraken over vervolgtoezicht

In ons onderzoek zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de basisvoorwaarden voorschoolse educatie. Er zijn geen afspraken gemaakt over vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuterwerk Sesamstraat.

3.1. Ontwikkelingsproces: de basis is op orde, de begeleiding is goed

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling			Ⓝ
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP4 (Extra) ondersteuning			Ⓝ
OP6 Samenwerking		●	

Aansprekend, breed en gepland aanbod

Wij waarderen het aanbod als voldoende. Sesamstraat gebruikt een integraal vve-programma dat wil zeggen dat de brede ontwikkeling (cognitief, sociaal-emotioneel, motorisch) van de peuters centraal staat. Bij alle activiteiten krijgt de stimulering van taal extra aandacht. Dat doen de pedagogisch medewerkers door liedjes en versjes op te nemen in de dagelijkse routines, maar ook door de themawoorden extra nadruk te geven bij het voorlezen of bij een kringactiviteit.

In de weekplanning van het thema staan algemene doelen met activiteiten waar de tutoring bij aansluit. Als de pedagogisch medewerkers deze doelen meer concreet maken, kan ook beter geëvalueerd worden wat de effecten van de tutoring zijn.

Het thema is herkenbaar in de leeromgeving. Gedurende de uitvoering van het thema wordt de omgeving verder ingericht. Omdat het thema net gestart is, zijn de themawoorden nog beperkt weergegeven. Door de woorden te voorzien van een plaatje of pictogram zijn ze krachtiger, niet alleen voor de peuters maar ook voor de ouders. Dat is van belang omdat in de themabrief de woordenlijst 'kaal' is. Door de woorden op een andere manier te zien en te herkennen, krijgen ze meer diepgang. Het is goed dat de themawoorden naast het Nederlands ook in andere talen zijn weergegeven in de ouderbrief.

Goed zicht op de ontwikkeling van de peuters

Zowel de standaard zicht op ontwikkeling als de standaard extra begeleiding waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters met een observatie-instrument dat past bij het voorschoolprogramma. Verder hanteren ze de formulieren en procedures van de houder die geborgd zijn in de hele organisatie. Op gezette tijden is er overleg met de locatiemanager en bespreken ze de resultaten van de peuters, kijken ook wat opvalt en gaan ze in overleg met de ouders. Indien de ontwikkeling daar om vraagt, maken ze een handelingsplan. Na zes weken evalueren ze of het doel bereikt is. Vervolgens bespreken de pedagogisch medewerker (mentor) en de leidinggevende in samenspraak met de ouders, wat de vervolgstap moet zijn. Zo nodig volgt, na toestemming van de ouders, contact met een externe instantie bijvoorbeeld logopedie of expertise vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De lijnen tussen de verschillende organisaties in Veenendaal zijn kort waardoor er snel vervolgactie volgt bijvoorbeeld observatie in de gespecialiseerde peutergroep de Rupsjes van kinderdagcentrum De Vlindervallei.

Goede sfeer om te spelen en te leren in de groep

We waarderen het pedagogisch-educatief handelen als voldoende. De pedagogisch medewerkers ontvangen de kinderen en de ouders vriendelijk en zijn betrokken bij het wel en wee van de kinderen. Na de inloop volgen ze de routines en werkwijze van het programma. Ze zijn betrokken bij de kinderen, zorgen voor een vriendelijke en ontspannen sfeer en geven alle kinderen aandacht. Zo dagen ze kinderen uit middels een verkleedspel waarbij het leren van de themawoorden en het uitlokken van taal aan bod komen. Op respectvolle wijze gaan ze om met kinderen die nog niet met alles mee willen of kunnen meedoen. Indien nodig stellen ze op positieve wijze grenzen.

Samenwerking aanwezig, mogelijkheden om meer kansen te creëren

De samenwerking beoordelen we als voldoende. Sesamstraat en Het Mozaïek zijn beide gehuisvest in hetzelfde gebouw. Hierdoor is de overgang van de voorschool naar de basisschool voor de ouders en de kinderen makkelijk. De locaties gebruiken hetzelfde vve-programma en stemmen de themaplanning op elkaar af. Twee thema's sluiten ze gezamenlijk af, met onder andere een modeshow. De ouders zijn hier zeer enthousiast over omdat zij dan ook hun eigen (culturele) inbreng kunnen leveren. Overigens gebruikt de buurschool ook hetzelfde programma waardoor ook deze overgang geen problemen geeft. Met beide basisscholen is een 'warme overdracht' gerealiseerd. Er liggen kansen om de doorgaande lijn in het programma te versterken door betere afspraken te maken over het gebruik van de themawoorden en de wijze waarop ouders bij het programma betrokken zijn. Omdat de ouders van de doelgroeppeuters verplicht een ouderprogramma volgen, kan hier een aanknopingspunt liggen voor een vervolg in de basisschool. Hiervoor heeft de gemeente nog geen beleid, waardoor een vervolg van de eigen initiatieven van de vve-partners afhangt.

In dit geval zorgt Het Mozaïek zelf voor een voortgang.

De samenwerking met de externe hulp en het CJG verloopt over het algemeen naar tevredenheid. Verder is er samenwerking met de gemeente en andere organisaties in de wijk.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie: er zijn nog geen afspraken over voorschoolse educatie gemaakt

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

De ontwikkelingsresultaten zijn onbekend

Wij waarderen de ontwikkelingsresultaten als kan beter. Zowel de houder als de pedagogisch medewerkers hebben namelijk geen zicht op de ontwikkelingsresultaten van de doelgroepkinderen als *geheel*. Het is onduidelijk of deze kinderen zich (als groep) ontwikkelen naar verwachting en of het is gelukt om achterstanden te verkleinen voordat zij naar groep 1 van de basisschool gaan.

Door het formuleren van (eind)doelen in het pedagogisch beleidsplan ten aanzien van de voorschoolse educatie kan de houder duidelijk maken welke resultaten voorschoolse educatie zou moeten opleveren. Zo gebruiken de pedagogisch medewerkers de observaties uit het kindvolgsysteem nog niet om deze te koppelen aan de gewenste ontwikkelingsgroei van de kinderen en/of de groep. Wij zien hier een punt om verder te ontwikkelen, namelijk het bepalen en evalueren in hoeverre gestelde doelen behaald worden. Hier zijn op gemeentelijk niveau en met de schoolbesturen geen afspraken over gemaakt.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie: doelen ve opnemen in de kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Voorschoolse educatie-doelen nader specificeren en evalueren in de kwaliteitszorgcyclus

Wij waarderen de kwaliteitszorg als 'kan beter'. De houder hanteert een kwaliteitszorgcyclus voor de reguliere kinderopvang. Hierbij gebruikt zij een kwaliteitshandboek waarin procedures, protocollen en instrumenten zijn geborgd. In deze cyclus ontbreken echter voor de voorschoolse educatie specifiek uitgewerkte doelen en criteria voor kwaliteit. Nu de locaties aan de voorwaarden voor voorschoolse educatie voldoen, is het tijd om te bepalen wat de houder als de beoogde resultaten hiervan ziet en welke criteria zij daarbij gebruikt. Vervolgens kan iedere locatie zien of de uitvoering van het programma, de ontwikkeling van de woordenschat en bijvoorbeeld de mate van ouderbetrokkenheid ook aan de gestelde criteria voldoen en of de gestelden doelen worden bereikt.

Kwaliteitscultuur richt zich op verbetering van de voorschoolse educatie

Wij waarderen de kwaliteitscultuur als voldoende. Tijdens het bezoek laten zowel de pedagogisch medewerkers als de leidinggevende grote betrokkenheid zien om de kinderen verder te helpen in hun ontwikkeling. Zij hebben zich geschoold in het programma en samen maken ze een themaplanning die ze ook afstemmen met Het Mozaïek. Gezamenlijk geven zij de thema's vorm waarbij de inbreng van ouders welkom is.

De welzijnsorganisatie heeft een scholingplan opgesteld met een standaard scholingpakket voor de vve-locaties eventueel aangevuld met specifieke trainingen voor de locatie. Ook bij de scholingsactiviteiten willen de betrokkenen hun kennis graag met elkaar delen en van elkaar leren. Toch zien wij ook bij dit onderdeel dat de voor- en de basisschool kunnen verkennen waar kansen liggen om gezamenlijker op te trekken.

Verantwoording vve voldoende

Wij waarderen de verantwoording en dialoog als voldoende. De gemeente Veenendaal gebruikt een format waarmee de ouders verantwoording afleggen dat vooral gericht is op kindaantallen en financiën. Verantwoording over kwaliteitsdoelen vraagt de gemeente niet. Toch stuurt Kwink jaarlijks het Activiteitenverslag VVE op naar de gemeente.

Om de ouderbetrokkenheid te vergroten en te stimuleren heeft de gemeente bepaald dat iedere ouder van een geïndiceerde doelgroeppeuter de oudercursus moet volgen die door een medewerker van het CJG gegeven wordt. Dat is een algemeen doel maar het is niet duidelijk welke specifieke doelen worden nagestreefd en of die waar gemaakt worden. Daarom beperkt de verantwoording over dit onderdeel zich dus ook alleen tot aantallen. Mede daardoor is de opbrengst van de verplichte oudercursus nog te vrijblijvend en is het effect hiervan wisselend zichtbaar in de praktijk.

Sesamstraat participeert in diverse overleggen en in het platform Kinderopvang. De houder heeft zitting in de vve-regiegroep en is ondertekenaar van het convenant vve. Ook zijn er contacten met andere houders over de afstemming van de planning van het programma.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

